

ЗАКОН
ЗА ВРШЕЊЕ НА УСЛУГИ БРЗ ТРАНСФЕР НА ПАРИ
(неофицијален пречистен текст)¹

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредува начинот и условите за вршење на услуги брз трансфер на пари во Република Македонија.

Член 2

Одделни поими употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. "Брз трансфер на пари" е електронски пренос на пари од едно физичко лице во една земја на друго физичко лице во друга земја во рок од 1 час од уплатата, независно дали преносот е од или кон Република Македонија, при што приливот и одливот се врши преку банка;
2. "Давател на услуга брз трансфер на пари" е трговско друштво регистрирано во Република Македонија кое од Народната банка на Република Македонија (во натамошниот текст: Народната банка) добило дозвола за вршење на услуга брз трансфер на пари во согласност со овој закон и банка која од Народната банка добила согласност за вршење услуги брз трансфер на пари во согласност со овој закон;
3. "Субагент" е трговско друштво регистрирано во Република Македонија или банка со дозвола за основање и работење од Народната банка со кои давателот на услугата брз трансфер на пари склучил договор за извршување на услугата брз трансфер на пари и
4. "Глобален систем за електронски трансфер на пари" е правен субјект кој, врз основа на прописите на земјата во која е регистриран, врши електронски трансфер на пари и кој е функционален во најмалку 20 земји од кои најмалку десет се членки на Организацијата за економска соработка и развој.

Член 3

Услуга брз трансфер на пари во Република Македонија можат да вршат даватели на услуга брз трансфер на пари во свое име и за своја сметка и субагенти во свое име, а за сметка на давателот на услуга брз трансфер на пари.

Член 4

Давателот на услуга брз трансфер на пари одговара за своите и за обврските на субагентите врз основа на извршен брз трансфер на пари.

Член 5

Правни лица кои немаат дозвола од Народната банка за вршење услуга брз трансфер на пари или немаат договор со давателот на услуга брз трансфер на пари за извршување на услугата брз трансфер на пари како субагент, банки кои од Народната

¹ Овој пречистен текст на Законот за вршење на услуги брз трансфер на пари е составен од Законот за вршење на услуги брз трансфер на пари "Службен весник на Република Македонија" бр. 77/03) и Законот за изменување и дополнување на Законот за вршење на услуги брз трансфер на пари ("Службен весник на Република Македонија" бр. 54/07, 48/10, 67/10, 17/11, 135/11 и 187/13) .

банка не добиле согласност за вршење на услуги брз трансфер на пари и физички лица кои не се вработени кај даватели на услуга брз трансфер на пари или кај субагенти, не смеат да вршат услуга брз трансфер на пари.

II. УСЛОВИ ЗА ВРШЕЊЕ УСЛУГА БРЗ ТРАНСФЕР НА ПАРИ

1. Даватели на услуга брз трансфер на пари

Член 6

Трговско друштво, освен банка за да добие дозвола од гувернерот на Народна банка за вршење услуга брз трансфер на пари задолжително треба да ги исполнува следните услови:

- 1) да е регистрирано во регистарот на трговски друштва за вршење помошни активности во финансиско посредување;
- 2) да располага со соодветен деловен простор, техничка опременост и информативен систем;
- 3) да обезбеди соодветна заштита и обезбедување на паричните средства, имотот и вработените;
- 4) да има донесено политика за сигурност на информативниот систем која ќе ги вклучува и субагентите кои не се банки;
- 5) да има политики и процедури за прием и дистрибуција на готовината во односите со банките и субагентите;
- 6) одговорното лице во трговското друштво да има високо образование, најмалку три години работно искуство во областа на финансиското работење и да ги познава прописите поврзани со брзиот трансфер на пари;
- 7) вработените во трговското друштво кои ќе ги вршат услугите брз трансфер на пари да имаат најмалку средно образование;
- 8) на посебна сметка од член 18 став 1 на овој закон да има депонирано износ од најмалку 20.000,00 евра;
- 9) да не е отворена стечајна постапка или не е воведена ликвидациона постапка;
- 10) против одговорното лице и вработените кои ќе ги извршуваат услугите на брз трансфер на пари да не е изречена прекршочна санкција односно казна забрана за вршење професија, дејност или должност и да не е изречена правосилна судска пресуда за кривично дело од областа на финансиите;
- 11) да не му е изречена споредна казна:
 - забрана за добивање дозвола за вршење на услуга брз трансфер на пари,
 - одземање на дозвола за вршење на услуга брз трансфер на пари,
 - забрана за основање на нови правни лица и
 - привремена или трајна забрана за вршење на услуга брз трансфер на пари.
- 12) да има овластување во форма на договор од овластен глобален систем за електронски трансфер на пари.

Трговското друштво од ставот 1 на овој член е должно постојано да ја одржува вредноста на средствата од ставот 1 точка 8 на овој член и истите можат да се користат само за исплати по основ на услуга брз трансфер на пари.

Член 7

Трговските друштва, освен банки за добивање дозвола за вршење на услуга брз трансфер на пари до Народната банка, доставуваат писмено барање. Со барањето задолжително се доставуваат:

- 1) документи, односно информации со кои се потврдува исполнувањето на условите од член 6 на овој закон;
- 2) акти за начинот на работењето и програма за спречување на перење на пари и финансирање на тероризам одобрена од Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам;
- 3) извод од регистарот во кој е регистрирано трговското друштво;
- 4) седиште на трговското друштво и адреса на местото каде што ќе ја врши услугата брз трансфер на пари;
- 5) потврда од надлежна институција дека нема ненамирени обврски врз основа на јавните давачки;
- 6) за трговските друштва кои работат подолго од 12 месеци, извештај за биланс на состојба и биланс на успех од Централниот регистар на Република Македонија;
- 7) податоци за идентитетот (место и адреса на раѓање, место и адреса на живеење, единствен матичен број на граѓаните и број на лична карта), образованието и искуството на одговорното лице и на вработените во трговското друштво кои ќе ги извршуваат услугите на трансфер на пари;
- 8) потврда за престој и дозвола за работа во Република Македонија за странски физички лица кои ќе бидат одговорни лица во давателите на услуга брз трансфер на пари или ќе ги извршуваат услугите на брз трансфер на пари;
- 9) ревизорски извештаи за последните две години за овластениот глобален систем за електронски трансфер на пари изработен од меѓународна призната ревизорска куќа и
- 10) доказ дека глобалниот систем за електронски трансфер на пари со кој има склучено договор е правен субјект кој врши електронски трансфер на пари согласно прописите во земјата во која е регистриран и дека е функционален во најмалку 20 земји од кои најмалку десет се членки на Организацијата за економска соработка и развој.

Член 7-а

Банките со дозвола за основање и работење од Народната банка можат да вршат услуги брз трансфер на пари по претходно добиена согласност од гувернерот на Народната банка.

За добивање на согласноста од ставот 1 на овој член банките се должни до Народната банка да поднесат писмено барање кон кое се приложува:

- 1) договор од овластен глобален систем за електронски трансфер на пари;
- 2) доказ дека глобалниот систем е правен субјект кој врши електронски трансфер на пари согласно со прописите во земјата во која е регистриран и дека е функционален во најмалку 20 земји од кои најмалку десет се членки на Организацијата за економска соработка и развој;
- 3) ревизорски извештаи за последните две години за овластениот глобален систем за електронски трансфер на пари изработен од меѓународна призната ревизорска куќа;
- 4) политики и процедури за прием и дистрибуција на готовина во односите со субагентите и
- 5) адреса на просториите во кои ќе се извршува брзиот трансфер на пари.

Член 8

Народна банка со одлука поблиску ги пропишува условите од член 6 точки 2, 3, 4, 5 и 6 на овој закон и содржината на актите и програмата од член 7 точка 2 на овој закон.

Народната банка со одлука ги пропишува видот и начинот на доставување на документацијата, информациите и податоците од членовите 7 и 7-а на овој закон и постапката за нивно оценување и контрола.

Член 9

По барањето од членовите 7 и член 7-а на овој закон гувернерот на Народната банка донесува решение за издавање на дозвола или согласност за вршење на услуги брз трансфер на пари, или решение за одбивање на барањето, во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на комплетното барање до Народната банка. Во рокот од 30 дена не се пресметуваат роковите кои ги определува гувернерот за комплетирање на поднесеното барање и периодот од поднесувањето на барањето од страна на гувернерот на Народната банка до надлежни домашни и странски органи и институции за добивање документи и информации потребни за одлучување по барањето. Од денот на поднесувањето на барањето до денот на донесувањето на решението на гувернерот не може да поминат повеќе од 90 дена.

Гувернерот на Народната банка го одбива барањето од членовите 7 и 7-а на овој закон доколку:

- 1) барањето е некомплетно;
- 2) барањето содржи неточни или невистинити податоци;
- 3) трговското друштво не ги исполнува условите од членот 6, а банката не ги исполнува условите од членот 7-а на овој закон;
- 4) процедурите за работење не се во согласност со одлуката од членот 8 став 1 на овој закон или
- 5) во постапката за оценување и контрола на документацијата, информациите и податоците утврди дека истите не се во согласност со одлуката од членот 8 став 2 на овој закон.

Член 9-а

Доколку гувернерот на Народната банка не донесе решение по барањето за издавање на дозвола или согласност за вршење на услуги брз трансфер на пари, или решение за одбивање на барањето во рокот од членот 9 став 1 од овој закон, подносителот на барањето има право во рок од три работни дена од истекот на тој рок да поднесе барање до писарницата на гувернерот на Народната банка, за донесување на решение по поднесеното барање. Доколку гувернерот на Народната банка нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на седиштето на Народната банка.

Формата и содржината на образецот на барањето од ставот 1 на овој член ги пропишува гувернерот на Народната банка.

Кон барањето за донесување решение за издавање на дозвола или согласност за вршење на услуги брз трансфер на пари, или решение за одбивање на барањето, подносителот на барањето доставува и копија од барањето од членот 7 став 1 од овој закон, односно на членот 7-а став 2 од овој закон.

Гувернерот на Народната банка е должен во рок од пет работни дена од денот на приемот на барањето од ставот 1 на овој член до писарницата на Народната банка да донесе решение со кое барањето за издавање на дозвола, односно согласност за вршење на услуги брз трансфер на пари е уважено или одбиено.

Доколку гувернерот на Народната банка не донесе решение во рокот од ставот 4 на овој член, подносителот на барањето може да го извести Државниот управен инспекторат во рок од пет работни дена.

Државниот управен инспекторат е должен во рок од десет дена од денот на приемот на известувањето од ставот 5 на овој член да изврши надзор во Народната банка дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Инспекторот од Државниот управен инспекторат од ставот 6 на овој член по извршениот надзор согласно со закон донесува решение со кое го задолжува гувернерот на Народната банка во рок од десет дена да одлучи по поднесеното барање, односно да го уважи или одбие барањето и да го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање.

Доколку гувернерот на Народната банка не одлучи во рокот од ставот 7 на овој член инспекторот ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој гувернерот на Народната банка ќе одлучи по поднесеното барање за што во истиот рок ќе го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање. Инспекторот во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Доколку гувернерот на Народната банка не одлучи и во дополнителниот рок од ставот 8 на овој член, инспекторот во рок од три работни дена ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител и во тој рок ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Доколку инспекторот не постапи по известувањето од ставот 6 на овој член, подносителот на барањето во рок од пет работни дена има право да поднесе приговор до писарницата на директорот на Државниот управен инспекторат. Доколку директорот нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на седиштето на Државниот управен инспекторат.

Директорот на Државниот управен инспекторат е должен во рок од три работни дена да го разгледа приговорот од ставот 10 на овој член и доколку утврди дека инспекторот не постапил по известувањето од подносителот на барањето од ставовите 6 и 7 на овој член и/или не поднесе пријава согласно со ставовите 8 и 9 на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција за инспекторот и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој инспекторот ќе изврши надзор во Народната банка дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Доколку инспекторот не постапи и во дополнителниот рок од ставот 11 на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител против инспекторот и во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Во случајот од ставот 12 на овој член директорот на Државниот управен инспекторат веднаш, а најдоцна во рок од еден работен ден, ќе овласти друг инспектор да го спроведе надзорот веднаш.

Во случајот од ставот 13 на овој член директорот на Државниот управен инспекторат во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

Доколку директорот на Државниот управен инспекторат не постапи согласно со ставот 11 на овој член, подносителот на барањето може да поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител, во рок од осум работни дена.

Доколку гувернерот на Народната банка не одлучи во рокот од ставот 9 на овој член, подносителот на барањето може да поведе управен спор пред надлежниот суд. Постапката пред Управниот суд е итна.

Член 10

Дозволата, односно согласноста за вршење брз трансфер на пари од член 9 став 1 на овој закон задолжително содржи:

- 1) назив, седиште и адреса на давателот на услуга брз трансфер на пари;
- 2) адреса на просториите во кои ќе се извршува брзиот трансфер на пари;
- 3) податоци за одговорното лице на давателот на услуга брз трансфер на пари и
- 4) други податоци што ќе ги пропише Народната банка.

Давателот на услуга брз трансфер на пари е должен да започне со работа во рок од 30 дена од добивањето на дозволата, односно согласноста за вршење услуга брз трансфер на пари.

Член 11

Давателот на услуга брз трансфер на пари е должен до Народната банка да поднесе барање за добивање претходна согласност за секоја промена во документацијата, информациите и податоците од членот 7 точки 1, 2, 3, 4, 7, 8 и 10 и член 7-а став 2 точки 1, 2, 4 и 5 од овој закон врз основа на кои е издадена дозволата, односно согласноста за вршење услуги брз трансфер на пари. Со барањето се доставуваат и соодветни документи, информации и податоци.

При одлучување по барањето од ставот 1 на овој член соодветно се применуваат одредбите од членовите 8 и 9 на овој закон.

2. Субагенти

Член 12

Трговското друштво, освен банка за да склучи договор со давателот на услуга брз трансфер на пари за вршење услуга брз трансфер на пари како субагент, задолжително треба:

- 1) да ги исполнува условите од член 6 точки 1, 2, 3, 7, 9 и 10 на овој закон;
- 2) да има акт за начинот на работењето и програма за спречување перење на пари и финансирање на тероризам од Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам;
- 3) да има овластување од давателот на услуга брз трансфер на пари за работа преку посебната сметка од член 18 став 1 на овој закон.
- 4) да има доказ дека нема ненамирени обврски врз основа на јавните давачки и
- 5) да има потврда за престој и дозвола за работа во Република Македонија за странски физички лица кои ќе бидат одговорни лица или ќе ги извршуваат услугите на брз трансфер на пари.

Член 13

Давателот на услуги брз трансфер на пари не смее да склучи договор со трговски друштва кои не ги исполнуваат условите и не ги имаат документите од член 12 од овој закон за да врши услуга како субагент.

Член 14

Договорот меѓу давателот на услуга брз трансфер на пари и субагентот задолжително ги содржи податоците од членот 7 точки 3, 4 и 7 и членот 7-а став 2 точка 5 на овој закон и овластувањето од членот 12 точка 3 на овој закон.

Субагентот е должен да започне со работа во рок од 15 дена од запишувањето на субагентот во Регистарот од членот 15 на овој закон.

Субагентот е должен да го извести давателот на услуга брз трансфер на пари за секоја промена на условите од член 12 точки 1, 2, 3 и 5 на овој закон и податоците од став 1 на овој член.

Давателот на услуги брз трансфер на пари е должен да го раскине договорот со субагент кој престанал да ги исполнува условите од член 12 на овој закон, или направил промени во однос на задолжителните податоци содржани во договорот.

3. Регистар на даватели на услуга брз трансфер на пари

Член 15

Народната банка води Регистар на даватели на услуга брз трансфер на пари.

Регистарот на даватели на услуга брз трансфер на пари содржи податоци и за субагентите со кои давателите на услуга брз трансфер на пари имаат склучено договори.

Гувернерот на Народната банка ги пропишува формата, содржината и начинот на водење на Регистарот на даватели на услуга брз трансфер на пари.

III. НАЧИН И УСЛОВИ ЗА ВРШЕЊЕ НА БРЗ ТРАНСФЕР НА ПАРИ

Член 16

Давателите на услуга брз трансфер на пари го вршат трансферот на пари исклучиво во просториите наведени во дозволата од член 10 точка 2 односно согласноста од членот 7-а став 2 точка 5 на овој закон, а субагентите исклучиво во просториите наведени во договорот од член 14 став 1 на овој закон.

Член 17

Услуга брз трансфер на пари согласно одредбите на овој закон може да се врши само за домашни и странски физички лица.

Член 18

Уплатите и исплатите по основ на брз трансфер на пари давателот на услугата брз трансфер на пари е должен да го врши преку посебни сметки отворени кај домашни банки овластени за платен промет со странство.

При отворањето на сметката од став 1 на овој член давателот на услуга брз трансфер на пари е должен на банката да и презентира и остави копија заверена кај нотар од дозволата за вршење услуга брз трансфер на пари издадена од Народната банка.

Субагентите се должни уплатите и исплатите по основ на брз трансфер на пари да ги вршат преку сметките од ставот 1 на овој член.

Одредбите од ставот 1 на овој член не се однесуваат на банките кои од Народна банка добиле согласност за вршење платен промет со странство.

Член 19

Трансферот на пари задолжително се врши во ефективни странски пари кои се предмет на купопродажба на девизниот пазар во Република Македонија.

Член 20

Уплатите врз основа на брз трансфер на пари од Република Македонија не можат да надминат износ од 2.500 евра месечно по поединечно физичко лице, а исплатите врз основа на брз трансфер на пари во Република Македонија не можат да надминат износ од 5.000 евра дневно по поединечно физичко лице.

Давателите на услуга брз трансфер на пари и субагентите се должни да се придржуваат кон лимитите од став 1 на овој член.

Член 21

За секоја уплата и исплата на ефективни странски пари задолжително се издава писмен документ-потврда, согласно со стандардите на глобалниот систем за електронски трансфер на пари.

Народната банка дава согласност на формата и содржината на потврдата од став 1 на овој член.

Давателот на услуга брз трансфер на пари, освен банка која од Народната банка добила согласност за вршење на платен промет со странство и субагентот се должни да водат единствена евиденција за секоја трансакција на брз трансфер на пари.

Народна банка го пропишува начинот на водење на евиденцијата од став 3 на овој член.

Член 22

Давателот на услуга брз трансфер на пари и субагентите наплатуваат провизија за услугата трансфер на ефективни странски пари исклучиви во денари, по утврдена тарифа.

Давателот на услуга брз трансфер на пари и субагентите се должни на видно место во просториите каде што се извршува брзиот трансфер на пари да ја истакнат тарифата од став 1 на овој член и лимитите од член 20 став 1 на овој закон.

IV. ИЗВЕСТУВАЊЕ

Член 23

Давателот на услуга брз трансфер на пари е должен да ја извести Народната банка за:

- 1) склучување или раскинување на договорот за извршување на услуги брз трансфер на пари со поединечни субагенти;
- 2) сите промени кај субагентот на податоците од член 12 став 1 точки 1, 2, 3 и 4 и член 14 став 1 на овој закон и
- 3) називот и седиштето на банката во која е отворена сметката од член 18 став 1 на овој закон.

Давателот на услуга брз трансфер на пари е должен да го достави известувањето до Народната банка во рок од пет работни дена од денот кога е случено дејствието од став 1 на овој член.

Кон известувањето од став 1 точка 1 на овој член задолжително се приложува и примерок од договорот.

Член 24

Давателот на услуга брз трансфер на пари е должен до Народната банка да доставува месечни извештаи за поединечните трансакции на трансфер на пари во рок од пет работни дена од истекот на извештајниот период, вклучувајќи податоци и за трансферот на пари извршен преку субагентите.

Гувернерот на Народната банка ги пропишува видот и начинот на доставување и содржината на извештаите од став 1 на овој член.

Член 25

За издавање и укинување на дозвола за вршење услуги брз трансфер на пари, како и за склучените договори со субагентите, Народната банка писмено го известува Министерството за финансии во рок од 5 работни дена од денот на издавањето и укинувањето на дозволата, односно од денот на приемот на известувањата за склучени договори со субагентите.

Известувањето од став 1 на овој член содржи:

- 1) назив, седиште и адреса на давателот на услуга брз трансфер на пари и адреса на просториите во кои ќе се извршува услугата брз трансфер на пари;
- 2) податоци за одговорното лице на давателот на услуга брз трансфер на пари;
- 3) датум на издавање односно укинување на дозволата на давателот на услуга брз трансфер на пари;
- 4) причини за укинување на дозволата на давателот на услуга брз трансфер на пари;
- 5) назив, седиште и адреса на субагентот и адреса на просториите во кои ќе се извршува услугата брз трансфер на пари;
- 6) податоци за одговорното лице на субагентот;
- 7) датум на склучување односно раскинување на договорот со субагентот и
- 8) причини за раскинување на договорот со субагентот.

V. СМЕТКОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА

Член 26

Давателот на услуга брз трансфер на пари и субагентот се должни да ги водат своите трговски книги уредно и ажурно. Сметководството и финансиските извештаи се водат и се составуваат во согласност со прописите за сметководство.

Субјетите од ставот 1 на овој член се должни да водат посебна евиденција за трансакциите по основ на брз трансфер на пари.

Давателот на услуга брз трансфер на пари е должен по добивањето на дозволата

да определи друштво за ревизија за што ја известува Народната банка.

Финансиските извештаи ги проверува и оценува овластен ревизор и изготвува ревизорски извештај, во согласност со прописите за ревизија.

Давателот на услуга брз трансфер на пари е должен до Народната банка да достави примерок од извештајот од ставот 4 на овој член, во рок од десет дена по неговото усвојување.

Одредбите на ставовите 3, 4 и 5 од овој член не се однесуваат на банки кои од гувернерот на Народната банка добиле согласност за вршење услуги брз трансфер на пари.

VI. ЗАШТИТА ОД ПЕРЕЊЕ ПАРИ

Член 27

Давателот на услуга трансфер на пари и субагентите се должни да изготват и да спроведуваат програма за спречување на перење пари и финансирање на тероризам и да постапуваат согласно со прописите кои го регулираат спречувањето на перење пари и финансирање на тероризам.

VII. НАДЗОР И МЕРКИ

Член 28

Надзорот над спроведување на овој закон и прописите донесени врз основа на него и на работењето на давателите на услуги брз трансфер на пари и по потреба на субагентите ги врши Народната банка.

Член 29

Народна банка врши посреден и непосреден надзор над работењето на давателите на услуги брз трансфер на пари и над субагентите кои се запишани во Регистарот на даватели на услуги брз трансфер на пари кој го води Народната банка.

Член 30

Народната банка врши посреден надзор над работењето на давателите на услуги брз трансфер на пари, како и на субагентите врз основа на добиените извештаи согласно со одредбите од член 24 на овој закон.

Член 31

При непосреден надзор давателите на услуги брз трансфер на пари и субагентите се должни на овластеното лице да му овозможат непречено вршење на надзорот, увид во работењето и на негово барање да му ја стават на располагање целокупната потребна документација, информации и податоци.

Член 32

За преземените дејствија во постапката на надзорот овластеното лице на Народната банка составува записник.

Давателите на услуги брз трансфер на пари и субагентите имаат право да поднесат приговор на записникот за спроведениот надзор во рок од осум дена од денот на приемот на записникот до Народната банка.

Член 33

Спрема давателите на услуги брз трансфер на пари, како и субагентите за кои ќе се утврди дека не работат согласно со одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на него, Народната банка може да ги преземе следниве мерки:

- 1) да достави писмено предупредување или писмена препорака;
- 2) да издаде писмена наредба и определи рок за усогласување со одредбите на овој закон и прописите на Народната банка со кои се регулира вршењето на услуга брз трансфер на пари;
- 3) да наложи раскинување на договор со субагент и
- 4) да ја укине дозволата, односно согласноста за давање на услуга брз трансфер на пари.

Члена 33-а

Гувернерот на Народната банка со решение ја укинува дозволата, односно согласноста за давање на услуга брз трансфер на пари ако утврди дека давателот на услуга брз трансфер на пари:

- 1) не отпочнал со работа во рокот од членот 10 став 2 на овој закон;
- 2) подолго од три месеци не извршува услуга брз трансфер на пари;
- 3) дозволата за вршење на услуга брз трансфер на пари е добиена врз основа на неистинити и лажни документи, податоци и информации;
- 4) (престанал да ги) повеќе не ги исполнува условите за вршење на услуга брз трансфер на пари пропишани со овој закон и одлуките на Народната банка донесени врз основа на овој закон;
- 5) не ги почитува или постапува спротивно на одредбите од овој или друг закон и прописите донесени врз основа на овој закон;
- 6) го спречува извршувањето на надзорот од страна на Народната банка;
- 7) склучил договор со субагент кој не ги исполнува условите и не ги има документите од членот 12 на овој закон за да врши услуга како субагент.

Член 34

Во постапката на донесување на решенија во согласност со одредбите од овој закон, соодветно се применуваат одредбите од Законот за општата управна постапка, доколку поинаку не е определено со овој закон.

Против решенијата на гувернерот донесени врз основа на овој закон не е дозволена жалба и истите се конечни во управна постапка.

Против решенијата на гувернерот донесени врз основа на овој закон може да се поведе управен спор пред надлежен суд.

Член 35

Инспекциски надзор над правни лица кои немаат дозвола за вршење брз трансфер на пари од Народната банка или немаат договор за вршење брз трансфер на пари како субагент и на даватели на услуга брз трансфер на пари, субагенти и физички лица кои вршат брз трансфер на пари надвор од просториите од член 16 на овој закон, врши Министерство за финансии -Државен девизен инспекторат.

Против правните лица од став 1 на овој член, Државниот девизен инспекторат донесува решение за забрана на вршење дејност и бара бришење од регистарот во кој се запишани.

Против решението од ставот 2 на овој член може да се поднесе жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

При вршењето на инспекцискиот надзор соодветно се применуваат одредбите од Законот за инспекциски надзор.

Жалбата од став 3 на овој член не го одлага извршувањето на решението.

Државниот девизен инспекторат доколку има сознанија или при надзорот утврди дека даватели на услуга брз трансфер на пари, субагенти и физички лица вршат брз трансфер на пари надвор од просториите од член 16 од овој закон, е должен да ја извести Народната банка.

Народната банка доколку има сознанија дека одредени правни или физички лица кои не се регистрирани во Регистарот од член 15 на овој закон вршат услуга брз трансфер на пари, е должна да го извести Министерството за финансии - Државен девизен инспекторат како надлежен надзорен орган.

VIII. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Кривични дела

Недозволен брз трансфер на пари

Член 36

Тој што ќе изврши брз трансфер на пари спротивно на членот 5 од овој закон ќе се казни со затвор од една до три години.

Ако делото од овој член го изврши правно лице ќе се казни со парична казна.

Судот ќе му изрече на сторителот од став 1 на овој член и забрана за вршење професија, дејност или должност под условите определени со жленот 38-б од Кривичниот законик.

Прекршоци санкции

Член 37

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на давател на услуги брз трансфер на пари, ако:

1) не го раскине договорот со субагентот, кој престанал да ги исполнува условите од членот 12 на овој закон, или направил промени во однос на задолжителните податоци содржани во договорот (член 14 став 4);

2) не издаде писмен документ - потврда за секоја уплата и исплата на ефективни странски пари и не води единствена евиденција за секоја трансакција на брз трансфер на пари (член 21 ставови 1 и 3);

3) наплати провизија за услугата трансфер на ефективни странски пари во друга валута и не ги истакне тарифата за вршење на услугата брз трансфер на пари и лимитите од членот 20 став 1 на овој закон на видно место во просториите каде што се извршува брзиот трансфер на пари (член 22) и

4) не ја извести или ненавремено ја извести Народната банка и не го приложи договорот од член 23 на овој закон.

Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршокот од ставот 1 на овој член и на одговорното лице на давателот на услуга брз трансфер на пари.

Член 37-а

Глоба во износ од 2.000 до 2.500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на давател на услуга брз трансфер на пари, ако:

- 1) не доставува месечни извештаи до Народната банка (член 24);
- 2) не води сметководство и евиденција, не определи друштво за ревизија, не изврши ревизија и не достави извештај до Народната банка (член 26).

Глоба во износ од 500 до 800 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршокот од ставот 1 на овој член на одговорното лице на давателот на услуга брз трансфер на пари.

Член 37-б

Глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на давател на услуга брз трансфер на пари, ако:

- 1) не ја одржува вредноста на средствата или средствата ги користи спротивно на членот 6 став 2 од овој закон;
- 2) не поднесе барање за добивање претходна согласност или не добие согласност за промена, а извршил промена во документацијата, информациите и податоците од членот 7 точки 1, 2, 3, 4, 7, 8 и 10 и членот 7-а став 2 точки 1, 2, 4 и 5 на овој закон (член 11 став 1);
- 3) го врши трансферот на пари надвор од просториите наведени во дозволата од членот 10 точка 2, односно согласноста од членот 7-а став 2 точка 5 на овој закон (член 16);
- 4) врши услуга брз трансфер на пари за домашни и странски правни лица (член 17);
- 5) уплатите и исплатите по основ на брз трансфер на пари не ги врши преку посебни сметки отворени кај домашни банки овластени за платен промет со странство (член 18 став 1);
- 6) трансферот на пари го врши спротивно на членот 19 од овој закон и
- 7) не се придржува кон лимитите од членот 20 на овој закон.

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршокот од ставот 1 на овој член и на одговорното лице на давателот на услуга брз трансфер на пари.

Член 38

Глоба во износ од 800 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на субагент, ако:

- 1) не издава писмен документ - потврда за секоја уплата и исплата на ефективни странски пари и не води единствена евиденција за секоја трансакција на брз трансфер на пари (член 21 ставови 1 и 3);
- 2) наплати провизија за услугата трансфер на ефективни странски пари во друга валута и не ги истакне тарифата за вршење на услугата брз трансфер на пари и лимитите од членот 20 став 1 на овој закон на видно место во просториите каде што се извршува брзиот трансфер на пари (член 22).

Глоба во износ од 200 до 400 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршокот од ставот 1 на овој член на одговорното лице на субагентот.

Член 38-а

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на субагент, ако не води сметководство и евиденција согласно со членот 26 ставови 1 и 2 од овој закон.

Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршокот од ставот 1 на овој член на одговорното лице на субагентот.

Член 38-б

Глоба во износ од 1.500 до 2.500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на субагент, ако:

- 1) не го извести давателот на услуга брз трансфер на пари за секоја промена на условите и податоците од членот 14 став 3 на овој закон;
- 2) го врши трансферот на пари надвор од просториите наведени во договорот од член 14 став 1 на овој закон (член 16);
- 3) врши услуга брз трансфер на пари за домашни и странски правни лица (член 17);
- 4) уплатите и исплатите по основ на брз трансфер на пари не ги врши преку посебни сметки отворени кај домашни банки овластени за платен промет со странство (член 18 став 3);
- 5) трансферот на пари го врши спротивно на членот 19 од овој закон и
- 6) не се придржува кон лимитите од членот 20 на овој закон.

Глоба во износ од 400 до 800 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршокот од ставот 1 на овој член на одговорното лице на субагентот.

Член 38-в

За прекршоците утврдени со овој закон, лицата кои се овластени за надзор се должни на сторителот на прекршокот да му предложат постапка на порамнување пред да поднесат барање за прекршочна постапка, согласно со Законот за прекршоците.

Член 38-г

За прекршоците утврдени со овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.

IX. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 39

Народната банка ќе ги донесе подзаконските акти предвидени со овој закон во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 40

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија.